

ЛОГІСТИЧНІ СИСТЕМИ: ТИПИ, МЕЖІ, ПЛАНУВАННЯ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті описуються типи логістичних систем, основні фактори, що впливають на формування логістичних систем. Також розглянуто складові логістичної системи особливості логістичного планування.

Ключові слова: логістична система, закупівля, виробництво, дистрибуція, логістичне планування.

Abstract

The article describes the types of logistics systems, the main factors influencing the formation of logistics systems. It also considers what a logistics system can consist of and what logistics planning is.

Keywords: logistics system, procurement, production, distribution, logistics planning

Вступ

Метою логістики є своєчасне та економічно ефективно задоволення потреб клієнтів, а отже логістика сьогодні частіше використовується в контексті переміщення комерційних товарів в рамках ланцюга поставок.

Багато компаній спеціалізуються на логістиці, надаючи послуги виробникам, роздрібним торговцям та іншим галузям промисловості з великою потребою в транспортуванні товарів. Деякі володіють повним спектром інфраструктури, від реактивних літаків до вантажівок, складів і програмного забезпечення, в той час, як інші спеціалізуються на одній або двох функціях. FedEx, UPS та DHL є добре відомими постачальниками логістичних послуг.

Як правило, великі роздрібні торговці або виробники володіють основними ланками своєї логістичної мережі. Однак, більшість компаній передають цю функцію на аутсорсинг стороннім постачальникам логістичних послуг. Усі ці аспекти формують логістичну систему.

Результат дослідження

Логістична система (ЛС) - це мережа організацій, людей, видів діяльності, інформації та ресурсів, що беруть участь у фізичному потоці продукції від постачальника до споживача.

Іншими словами, логістична система – це система, що складається з декількох підсистем, виконує логістичні функції і має розвинені зв'язки із зовнішнім середовищем, тобто з ринком (споживачами, постачальниками, партнерами, посередниками).

Межі логістичної системи визначаються циклом засобів виробництва переміщуваних товарів. Спочатку постачаються засоби виробництва. Вони у вигляді матеріального потоку надходять у логістичну систему, зберігаються, обробляються, знову зберігаються і потім йдуть з логістичної системи в споживання в обмін на фінансові ресурси, що надходять у логістичну систему.

Основними факторами, що впливають на типи і межі логістичної системи, є транспортно-економічні зв'язки (ТЕЗ). ТЕЗ класифікуються як:

- всередині країни, що складаються з імпортних і внутрішніх (місцевих) перевезень;;
- транзитні, що складаються з експортних (імпортних) і транзитних перевезень.

Межі формуються від перевезення декількох видів вантажів, а також перевезення окремих сипучих вантажів (вугілля, руда, зерно, будівельні матеріали та ін).

Можна виділити три основні мережі ЛС:

1. Закупівля: придбання сировини та деталей у постачальників та їх транспортування на заводи-виробники.
2. Виробництво: перетворення сировини в готову продукцію.

3. Дистрибуція: транспортування готової продукції із заводів до мережі складських приміщень (складів) і звітти кінцевим споживачам.

Логістичне планування (ЛП) - це процес інтеграції та використання постачальників, виробників, складів і роздрібних торговців таким чином, щоб продукція виготовлялася та постачалася в потрібних кількостях і в потрібний час при мінімізації витрат і задоволення вимог клієнтів.

Логістичне планування спрямоване на досягнення балансу між високою ефективністю і високою готовністю до постачання. В якості основної функції в процесі управління логістикою воно служить ефективною і перспективною системою координації процесів зберігання, транспортування, обробки та підтримки, які служать для забезпечення постачань товарів тим, хто їх потребує.

Вартість ефективного планування логістики зростає із зростанням поділу праці. Сьогодні більшість компаній залежить від чіткого планування логістики. Але незалежно від розміру або сектору економіки, кожна компанія повинна розробляти індивідуальну концепцію.

Впровадження логістичної системи робить вирішальний вплив на фінансові показники компанії, а ефективність логістичного планування необхідна для досягнення глобальної оптимізації операцій.

Ефективність логістичного планування залежить від рівня витрат в логістичній системі. Слід виділити шість основних елементів витрат, що формують загальні логістичні витрати:

1. витрати на сировину;
2. витрати на транспортування сировини від постачальників;
3. витрати на організацію замовлень;
4. виробничі витрати на підприємствах-виробниках;
5. транспортні витрати від заводів до складів;
6. витрати на зберігання в складських приміщеннях.

В моделі оптимізації логістики загальні витрати повинні бути мінімізовані шляхом інтеграції ефективних закупівлі, виробництва та розподілу.

ВИСНОВКИ

Отже, логістична система – це система, що складається з декількох підсистем, виконує логістичні функції і має розвинені зв'язки із зовнішнім середовищем. Основними факторами, що впливають на типи і межі логістичної системи, є транспортно-економічні зв'язки. Закупівля, виробництво та дистрибуція – основні підсистеми логістичної системи.

Впровадження ЛС робить вирішальний вплив на фінансові показники компанії, а оптимізація ЛП необхідна для досягнення глобальної оптимізації усіх операцій.

В моделі оптимізації логістики загальносистемні витрати повинні бути мінімізовані шляхом здійснення ефективних закупівель, виробництва, розподілу та управління запасами.

СПИСОК ВИКОРИТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Реза Занджирани Фарахані, Лале Кардар, Шабнам Резапур. Логістичні операції та управління. URL: <https://www.sciencedirect.com/topics/engineering/logistics-system/> (дата звернення: 11.04.2021)
2. The concept of the logistic system: веб-сайт. URL: <https://lektsii.org/6-74684.html/> (дата звернення: 11.04.2021)
3. Tech AcceleratorGuide to supply chain management: веб-сайт. URL: <https://searcherp.techtarget.com/definition/logistics/> (дата звернення: 11.04.2021)
4. Стаття Logistics Planning: веб-сайт. URL: <https://www.saloodo.com/logistics-dictionary/logistics-planning/> (дата звернення: 11.04.2021)

Подольн Вікторія Василівна – студентка групи Л-196, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: viktoriapodolan14@gmail.com

Безсмертна Оксана Владиславівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний університет, м. Вінниця, e-mail: bezsmertna@vntu.edu.ua

Podolian Viktoria - Faculty of Management and Information Security, Vinnitsia National Technical University, Vinnitsia, e-mail: viktoriapodolan14@gmail.com

Bezsmertna Oksana - Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnitsia National University, Vinnitsia, e-mail: bezsmertna@vntu.edu.ua